Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Broekstraat te Molenstede

Annelies De Raymaeker
Laurane Dupont

Tienen, 2017
Studiebureau Archeologie bvba

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Broekstraat te Molenstede

Annelies De Raymaeke
Laurane Dupont

Tienen, 2017
Studiebureau Archeologie bvba

Colofon

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan de Broekstraat te Molenstede

Initiatiefnemer:	Tom Vermeiren
Projectleiding:	Annelies De Raymaeker
Erkend archeoloog:	Annelies De Raymaeker
Auteurs:	Annelies De Raymaeker & Laurane Dupont
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2017, Studiebureau Archeologie bvba

Inhoudstafel

Inhoudstafel

Hoofdstuk 1 Bureauonderzoek p. 3
1.1 Beschrijvend gedeelte p. 3
1.1.1 Administratieve gegevens p. 3
1.1.2 Archeologische voorkennis p. 6
1.1.3 Onderzoeksopdracht p. 6
Vraagstelling p. 6
Randvoorwaarden p. 7
Beschrijving geplande werken p. 7
Huidige situatie p. 7
Geplande werken p. 9
1.1.4 Werkwijze en motivering bronselectie p. 11
1.2 Assessmentrapport p. 12
1.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied p. 12
1.2.2 Historische beschrijving van het projectgebied p. 16
1.2.3 Archeologisch kader van het projectgebied p. 21
1.2.4 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied p. 23
1.2.5 Synthese p. 23

Hoofdstuk 2 Programma van maatregelen p. 25
2.1 Administratieve gegevens p. 25
2.2 Gemotiveerd advies p. 26
2.3 Programma van maatregelen p. 27

Bibliografie p. 28

Hoofdstuk 1 Bureauonderzoek

1.1 Beschrijvend gedeelte

1.1.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	2017F273
Aanleiding:	De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande stedenbouwkundige vergunning. De nota werd opgemaakt voor geplande werken in een projectgebied dat buiten de vastgestelde archeologische zones ligt en met een totale oppervlakte van ca. 77632 m^2 waarvan het effectieve vergunningsgebied een oppervlakte van 14223 m^2 bedraagt. Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 3000 m^2 of meer bedraagt (Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog:	Annelies De Raymaeker, OE/ERK/Archeoloog/2016/00148 Studiebureau Archeologie bvba (OE/ERK/Archeoloog/2015/00002)
Locatie:	Diest, Molenstede, Broekstraat (fig. 1.1, 1.2 en 1.3) Bounding box: punt 1: x= 194971, y= 187625 punt 2: x= 195393, y= 188037 Diest, Afd. 4, Sectie H, perceel 197n5
Periode uitvoering:	03-04-2017-13-04-2017
Relevante termen:	Bureauonderzoek, Kempen, buitengebied
Verstoorde zones:	Het grootste deel van het projectgebied is momenteel bebouwd en er is een bassin aanwezig.

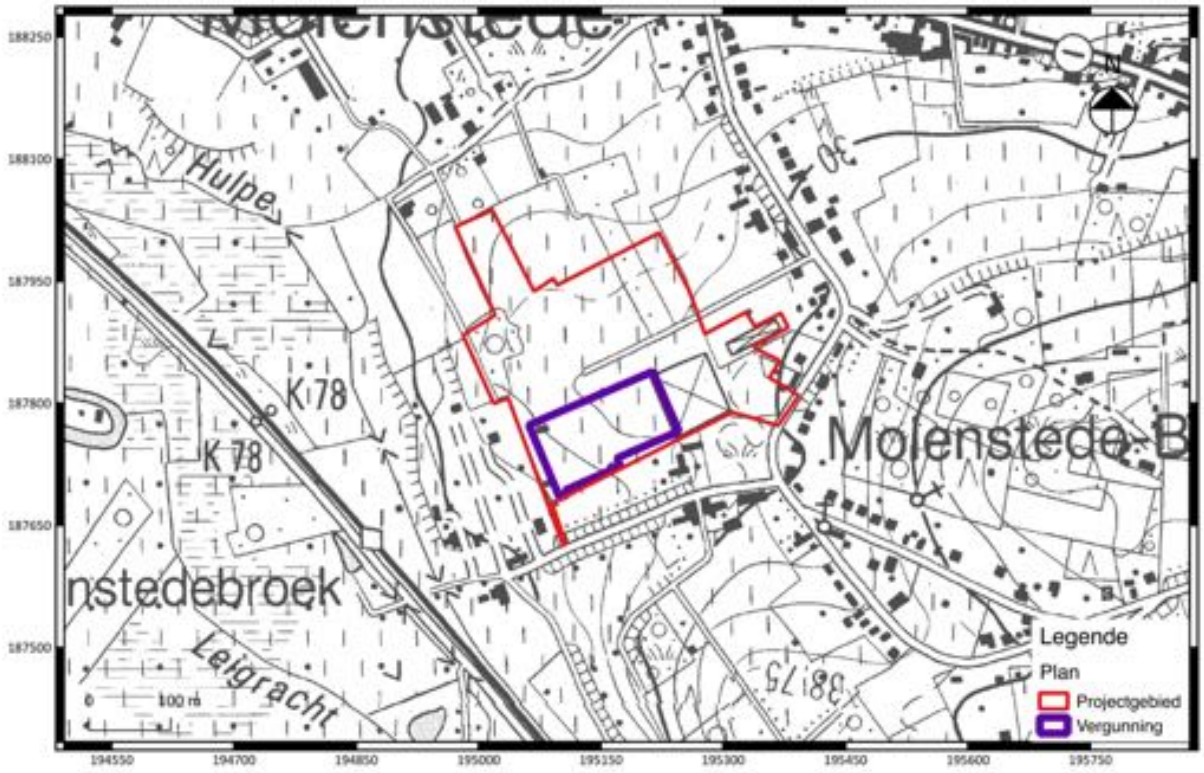

Fig. 1.1: Uittreksel van de topografische kaart met situering van het projectgebied (©Databank Ondergrond Vlaanderen).

Fig. 1.2: Situering van het projectgebied binnen de verschillende Vlaamse archeoregio's[1].

[1] https://onderzoeksbalans.onroerenderfgoed.be/onderzoeksbalans/archeologie

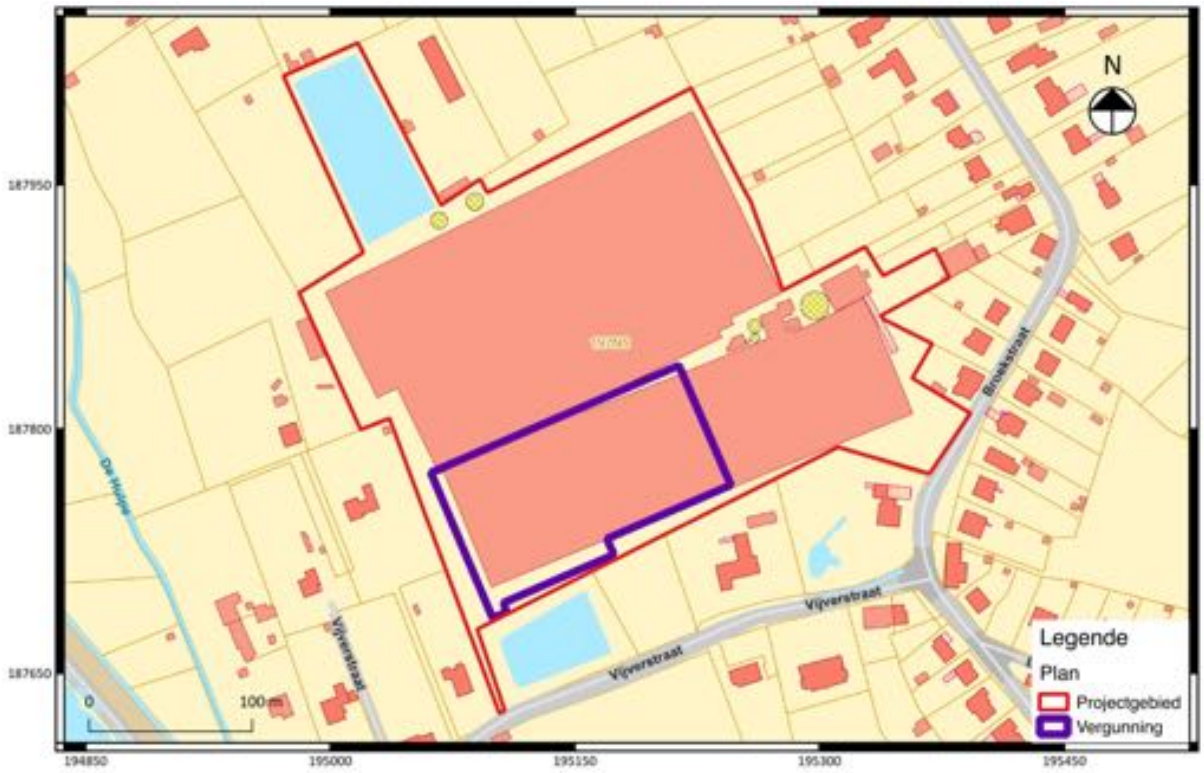

Fig. 1.3: Uittreksel van het kadasterplan met situering van het projectgebied (©CADGIS).

1.1.2 Archeologische voorkennis

Niet van toepassing.

1.1.3 Onderzoeksopdracht

Het archeologisch vooronderzoek beoogt vast te stellen of er een archeologische site aanwezig is op een terrein, wat de karakteristieken en de bewaringstoestand van deze site zijn, wat haar relatie is met het landschap, welke waarde ze heeft, en hoe ermee moet omgegaan worden in het kader van bodemingrepen.

De Code Goede Praktijk draagt een aantal mogelijke onderzoeksfasen aan, opgedeeld in prospectie zonder ingreep in de bodem[2] (te weten de bureaustudie, landschappelijk bodemonderzoek, geofysisch onderzoek en veldkartering) en prospectie met ingreep in de bodem[3] (het verkennend archeologisch booronderzoek, waarderend archeologisch booronderzoek, proefsleuven en proefputten en proefputten in functie van steentijd artefactensites). Na voltooiing van elke fase in het vooronderzoek wordt afgewogen of verder vooronderzoek noodzakelijk is en wat de aard van dat vooronderzoek is. Na iedere fase in het vooronderzoek volgt verder vooronderzoek, zonder ingreep in de bodem of met ingreep in de bodem, indien op basis van de reeds uitgevoerde fase(s) van het vooronderzoek onvoldoende informatie gegenereerd is om:

- de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende te staven.
- een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van maatregelen.
- een plan van aanpak voor een archeologische opgraving op te maken.
- een plan van aanpak voor een behoud *in situ* op te maken.

De keuze van de methode voor verder vooronderzoek wordt gebaseerd op de volgende vier criteria, aangezien het doel van een archeologisch vooronderzoek immers is om met een minimum aan destructie van het archeologisch erfgoed bovenstaande informatie te kunnen leveren:

- Is het *mogelijk* deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het *nuttig* deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het overdreven *schadelijk* voor het bodemarchief deze methode toe te passen op dit terrein?
- Is het *noodzakelijk* deze methode toe te passen op dit terrein (kosten-batenanalyse)?

Vraagstelling:

- Kan de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende gestaafd worden?
- Zijn er archeologisch relevante sites aanwezig?
- Wat is het wetenschappelijk potentieel van de aanwezige sites?

[2] Zie de Code van Goede Praktijk hoofdstuk 7 paragraaf 7.1 t/m 7.5.
[3] Zie de Code van Goede Praktijk hoofdstuk 8 paragraaf 8.1 t/m 8.7.

- Moeten er bijkomende maatregelen genomen omwille van eventuele aanwezige sites?
- Maak een plan van aanpak op voor een eventueel vervolgonderzoek.
- Kunnen maatregelen voorgesteld worden voor een eventueel behoud in situ van een aanwezige archeologische site? Hoe kunnen deze maatregelen afgedwongen en gecontroleerd worden?

Randvoorwaarden:
N.v.t.

Beschrijving geplande werken:

Voor een correcte inschatting van de verstoring van de bodem wordt een gedetailleerde beschrijving van de geplande bodemingrepen door de initiatiefnemer opgesteld, geïllustreerd met (de meest recente) bouwplannen[4] voor zover deze reeds zijn opgemaakt.

Huidige situatie:

Op het te ontwikkelen gebied, met een totale oppervlakte van 77623 m^2, staat momenteel een glastuinbouwbedrijf (fig. 1.4). Het terrein is voornamelijk ingenomen door grote serrecomplexen bestemd voor de glastuinbouw. Ten noordwesten van het projectgebied bevindt zich tevens ook een groot rechthoekig waterbassin. De opdrachtgever meldt dat ter nivellering van het terrein begin jaren '90 een ophoging is gebeurd tot ca. 5 m boven het maaiveld (fig. 1.5 en 1.6). Daarvoor lag het perceel in helling van het laagste punt aan de zuidwestzijde naar het hoogste punt aan de noordoostzijde. Bij de bouw van het serrecomplex werd daarom de oppervlakte onder de serres op eenzelfde niveau gebracht.

[4] Alle bouwplannen en informatie werden ter beschikking gesteld door de initiatiefnemer.

Fig. 1.4: Huidige toestand terrein

Fig. 1.5: Terreinconditie: opgehoogd terrein.

Provincie Brabant
Arrondissement Leuven
Gemeente Molenstede

BOUWVERGUNNING

AARD (*) Nivelleren van grond tot uitbreiding van bestaande serre.

BOUWREGISTER Nr. 8419 Ref. in Stedebouw 2/39/AB/7132/90

HET COLLEGE VAN BURGEMEESTER EN SCHEPENEN, in zitting van 17/10/1990

Gelet op de aanvraag ingediend door Houtmeyers Jan, Broekstraat 45, Molenstede
met betrekking tot een perceel gelegen Molenstede ,Dienst Broekstraat sectie H/179 a/n3
en strekkende tot Nivelleren van grond tot uitbreiding van bestaande serre.

Overwegende dat het bewijs van ontvangst van die aanvraag de datum draagt van 14/08/1990

Gelet op de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedebouw, gewijzigd bij de wetten van 22 april 1970 en 22 december 1980;

Gelet op artikel 90, 8° van de gemeentewet, zoals het bij artikel 71 van voornoemde wet gewijzigd is;

Gelet op het koninklijk besluit van 6 februari 1971 betreffende de behandeling en de openbaarmaking van de bouwaanvragen;

(1) Overwegende dat er voor het gebied waarin het perceel begrepen is, geen door de Koning goedgekeurd bijzonder plan van aanleg bestaat;

(1) Overwegende dat er voor het gebied waarin het perceel begrepen is, slechts een bijzonder plan bestaat, als bedoeld in artikel 17 van de wet [illegible] bij besluit van [illegible]

(1) Overwegende dat het perceel niet gelegen is binnen het gebied van een behoorlijk vergunde verkaveling;

(1) Overwegende dat het [illegible] vergunde verkaveling moet waarvoor de vergunning vervallen is;

(1) Overwegende dat er voor het gebied waarin het perceel begrepen is een algemeen plan van aanleg bestaat, goedgekeurd bij koninklijk besluit van [illegible] dat het College bij beslissing van [illegible] voorgesteld heeft, af te wijken;

(1) van de grafische voorschriften van dit plan, of van (de) artikel(en) [illegible] der geschreven voorschriften, met betrekking tot:

(2)

(1) Overwegende dat de aanvraag onderworpen werd aan de speciale regelen van openbaarmaking, zoals bepaald bij het koninklijk besluit van 6 februari 1971; dat [illegible] bezwaarschriften(s) m/zijn ingediend; dat het college daarover heeft beraadslaagd en beslist;

(3) Gelet op de algemene bouwverordeningen en/of de gemeentelijke bouwverordening;

Overwegende dat het beschikkend gedeelte van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar als volgt luidt:

Gunstig onder voorbehoud van het hiernavolgende:
- de nivelleringswerken te beperken tot op min. 1,00m van de perceelsgrenzen
- te zorgen voor de opvang van de oppervlaktewaters
- door aanleg van gracht op min 1,00m van de perceelsgrens
- het regenwater, afkomstig van de serren dient opgevangen en afgevoerd naar de bestaande vijver
- de taluds dienen te worden bezaaid met gras en deels beplant met streekeigen groen

(2/39/AB/7132/90)

Fig. 1.6: Bouwvergunning voor het projectgebied uit 1990 waarin de nivellering van het terrein vermeld wordt.

Geplande werken:

De initiatiefnemer plant een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag voor de vervanging van een bestaande serre door een nieuwe, grotere serre met een totale oppervlakte van 13 120 m² (fig. 1.7 en 1.8). Daarnaast wordt ook een silo voor stockage van plantenresten aangelegd van 36,08 m². De rest van het terrein blijft ongewijzigd.

De nieuw te bouwen serre, met een totale oppervlakte van 13 120 m² en een hoogte van 5 m boven het maaiveld, wordt op paalfunderingen geplaatst met een diepte van 70 cm onder het maaiveld (fig. 1.8). Deze paalfunderingen komen ongeveer op dezelfde diepte te staan als de funderingen van de oude serre. De geplande silo, met een totale oppervlakte van 36,08 m² en een hoogte van 2 m boven het maaiveld, zal tot een diepte van 80 cm onder het maaiveld worden aangelegd.

Fig. 1.7: Detail van de meest recente luchtfoto met situering van de verschillende ingrepen op het vergunningsgebied.

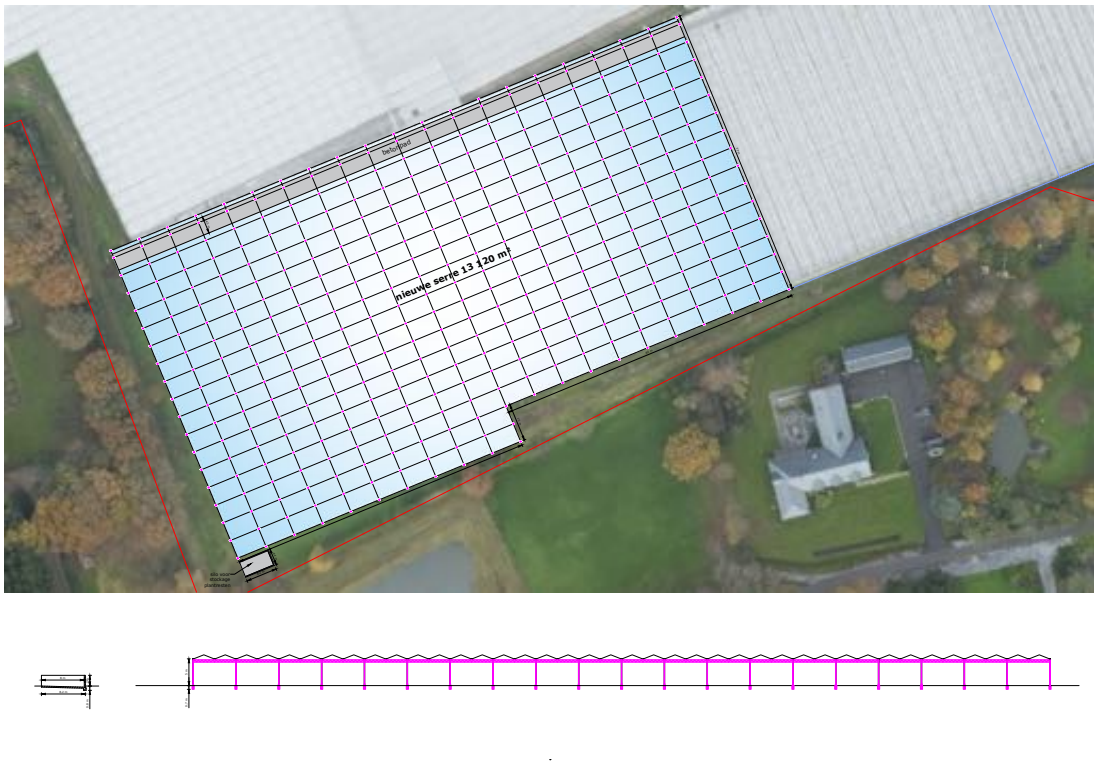

Fig. 1.8: Inplantingsplan de de nieuwe serre + silo

1.1.4 Werkwijze en motivatie bronselectie

Voor het bureauonderzoek zijn de aardkundige gegevens online onderzocht via www.dov.vlaanderen.be. Op basis van de onderzochte kaarten werd gepoogd een duidelijk beeld te verkrijgen van de landschappelijke en bodemkundige ligging van het projectgebied (conform de Code van Goede Praktijk art. 12.5.2.1 en art. 12.5.2.2). Hiervoor werd gebruik gemaakt van volgende kaarten:

- Bodemkaart
- Tertiair Geologische kaart
- Quartair Geologische Kaart
- Bodemerosiekaart
- Bodembedekkingskaart
- Digitaal Hoogtemodel (DHM II)

De geomorfologische kaart kon niet worden geraadpleegd omdat deze niet beschikbaar is voor het projectgebied.

Van het tot nog toe uitgevoerde historisch en heemkundig onderzoek is een stand van zaken opgemaakt met betrekking tot het onderzoeksgebied op basis van de beschikbare publicaties. Het historisch kaartmateriaal en luchtfoto's is gegeorefereerd geraadpleegd via het geoportaal van het agentschap Onroerend Erfgoed en bijkomend kaartmateriaal werd opgezocht via www.cartesius.be . Het gebruikte kaartmateriaal werd geselecteerd op basis van de nauwkeurigheid en de aanwezige geschiedkundige gegevens (conform de Code van Goede Praktijk art. 12.5.1.2). Volgende kaartmateriaal en luchtfoto's werden geraadpleegd:

- Ferrariskaart (1770-1777)
- Atlas der Buurtwegen (ca. 1840)
- Vandermaelenkaart (1846-1852)
- Kadasterkaart van Popp (1842-1879)
- Topografische kaarten (1996)
- Luchtfoto's (1971, 2000, 2012)

Het belangrijkste beschikbare historische kaartmateriaal werd geraadpleegd om de geschiedenis van het grondgebruik gedurende de laatste eeuwen zo goed mogelijk na te gaan. Deze informatie kan een impact hebben op de kwaliteit van het eventueel aanwezige bodemarchief en de bewaring ervan. Bijkomend archiefonderzoek is niet uitgevoerd omdat uit de analyse van het historisch kaartmateriaal geen grondgebruik naar voren komt dat dit noodzakelijk maakt. Het kaartmateriaal wijst op een zeer lage bewoningsdensiteit in het verleden. Een grondige studie van de beschikbare archivalische bronnen kan wel bijkomende informatie aandragen voor de middeleeuwse geschiedenis van het onderzoeksgebied, maar een dergelijk onderzoek is van een dusdanige omvang dat dit niet past binnen een archeologienota.

1.2 Assessmentrapport

1.2.1 Landschappelijke ligging van het projectgebied

Het projectgebied bevindt zich aan de Broekstraat op ca. 600 m van het centrum van Molenstede, deelgemeente van Diest. Het terrein is gelegen op een hoogte van 22-32 m TAW (fig. 1.9) en situeert zich op de overgangszone tussen de de Zandleemstreek en de Kempen (fig. 1.2). Het projectgebied bevindt zich aan de voet van een *cuesta,* gevormd door o.a. de Kalenberg en geklemd tussen de vallei van het Zwart water (ten noorden) en de vallei van de Demer (ten westen) [5]. De afwatering van het gebied verloopt via de waterlopen *Zwart water* en *De Hulpe*, behorende tot het net van het Demerbekken. Een gedetailleerder zicht op het Digitaal Hoogtemodel (fig. 1.10; 1.11 en 1.12) geeft aan dat het terrein licht oploopt van het westen (22 m TAW) naar het oosten (32 m TAW), richting de Kalenberg, toe.

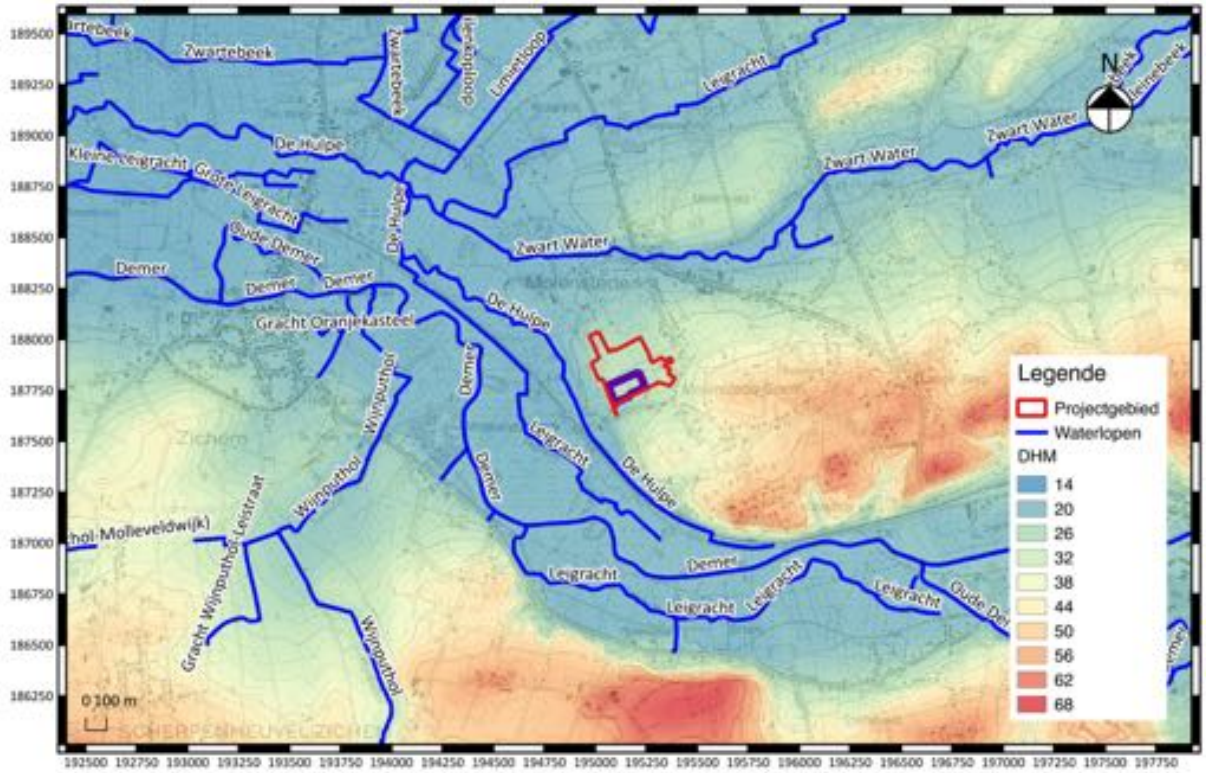

Fig. 1.9: DHMII (schaal 1/10.000) met aanduiding van het projectgebied (bron: Geopunt Vlaanderen).

[5] Baeyens L. 1975: 12.

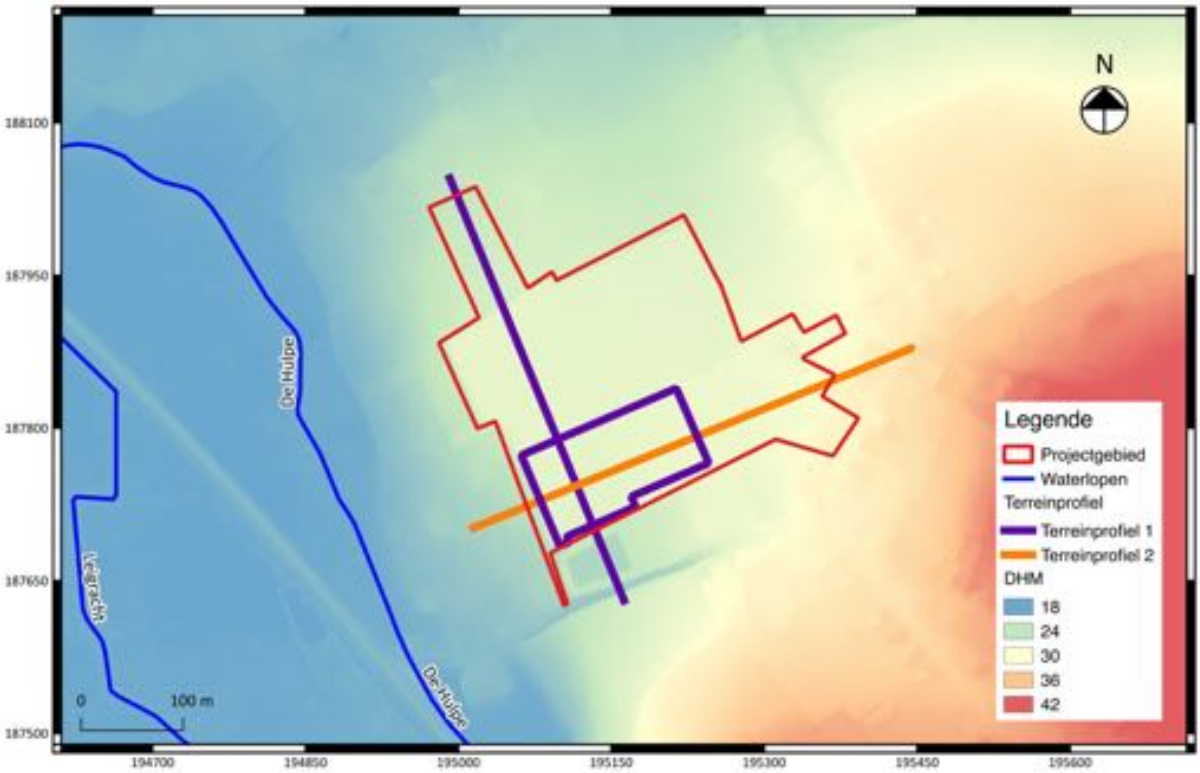

Fig. 1.10: Detailopname van DHMII (schaal 1/4000) met aanduiding van het projectgebied (bron: Geopunt Vlaanderen).

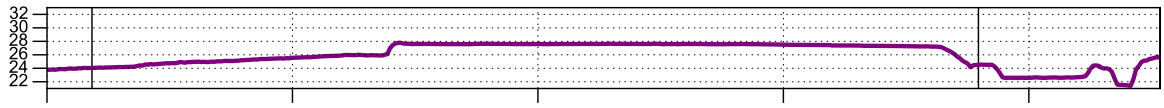

Fig. 1.11: Terreinprofiel 1 van noordwest naar zuidoost.

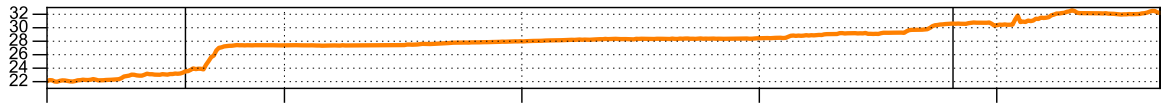

Fig. 1.12: Terreinprofiel 2 van west naar oost.

Het geologisch substraat van het onderzoeksgebied is opgebouwd uit afzettingen uit Formatie van Diest, gevormd tijdens het Mioceen (23,8 - 5,4 Ma). Het tertiair is binnen het projectgebied te situeren tussen 0 en 3 m diepte. Hieronder staan de verdere voor het projectgebied beschikbare gegevens opgesomd volgens www.dov.vlaanderen.be en www.geopunt.be.

- Volgens de **tertiair geologische kaart** (fig. 1.13) (www.dov.vlaanderen.be) is het voornaamste lithologische kenmerk van de formatie van Diest, groen tot bruin, heterogeen, glauconietrijk zand met meerdere grindlagen, een schuine gelaagdheid, kleirijke en micarijke horizonten. Deze formatie kan bovendien ook zandsteenbanken bevatten.

- Op de **quartair geologische kaart** (fig. 1.14) (www.dov.vlaanderen.be) is het project aangeduid met code 1. Dit betekent het voorkomen van eolische afzettingen, bestaande uit

zand of silt van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen en/of hellingsafzettingen van het quartair, maar deze karteereenheid is mogelijk afwezig.

- De **geomorfologische kaart** is niet beschikbaar voor het projectgebied.

- Volgens de **bodemkaart** (fig. 1.15) is er binnen de begrenzing van het projectgebied sprake van droog zand met weinig duidelijke ijzer en/of humus B horizont (Zaf) met klei-zand op geringe diepte (ondieper dan 75 cm) (w) en materialen die in de diepte een geel- of groenachtige kleur vertonen (c). Deze zeer droge tot matig natte complexen vertonen een uitgesproken microreliëf in een oud duinlandschap waar zeer droge en matig natte, meestal Podzolen, op korte afstand naast elkaar voorkomen. Ten zuiden van het projectgebied komen ook zeer droge tot droge zandbodems met weinig duidelijke ijzer en/of humus B horizont (ZBfb) en matig droge tot matig natte lemige zandbodems met weinig duidelijke ijzer en/of humus B horizont (SDf).

- 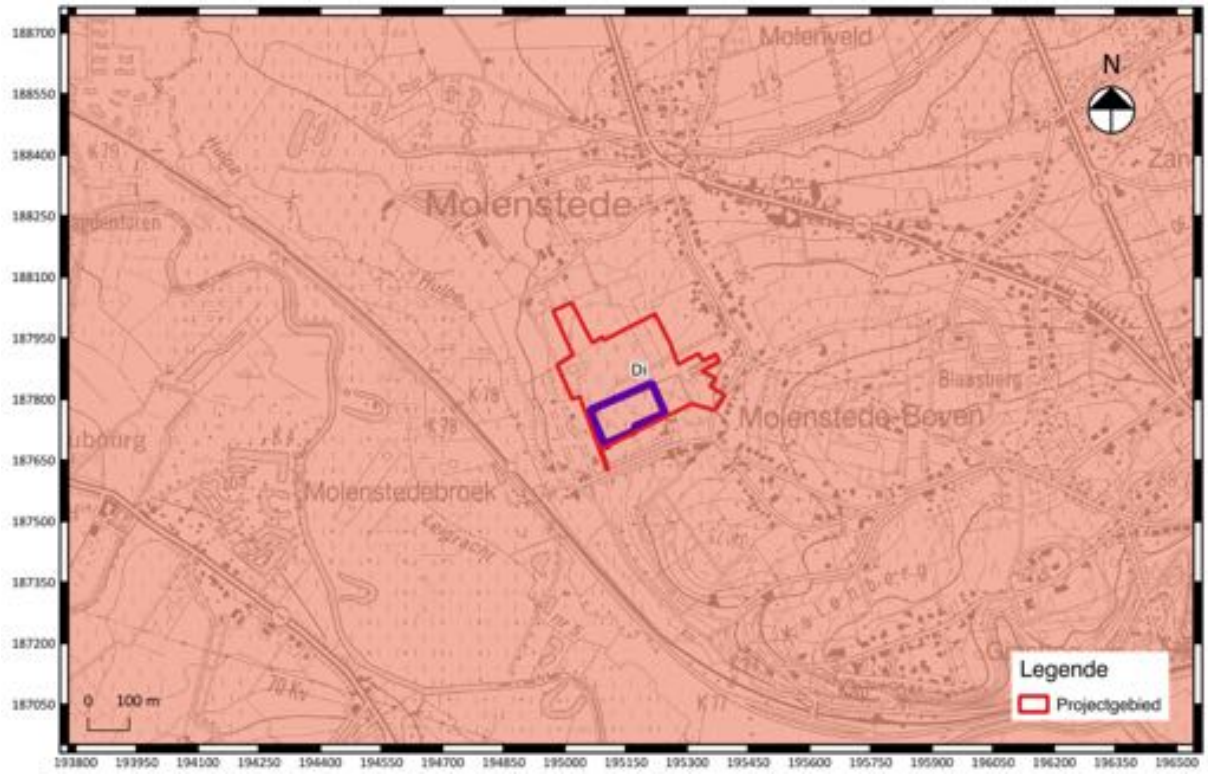

Fig. 1.13: Tertiair geologische kaart met aanduiding van het projectgebied (Bron: Geopunt Vlaanderen).

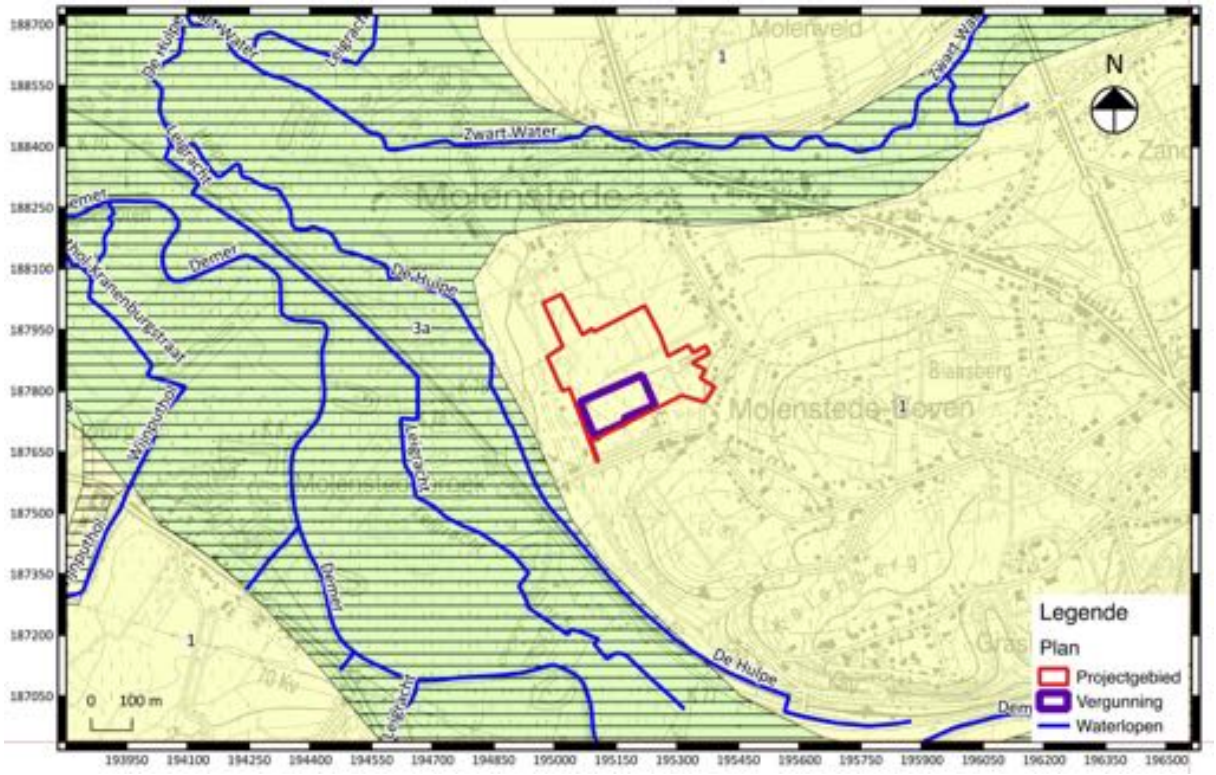

Fig. 1.14: De quartair geologische kaart met aanduiding van het projectgebied (bron: Geopunt Vlaanderen).

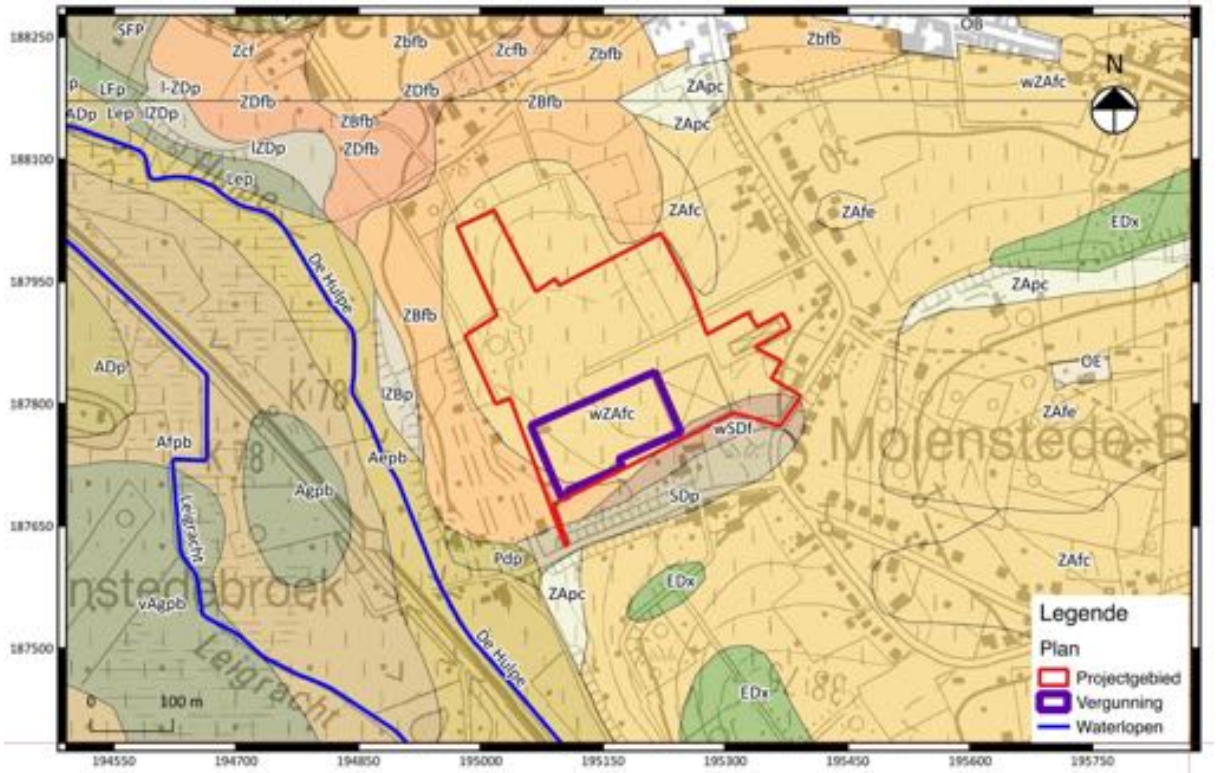

Fig. 1.15: Bodemkaart met aanduiding van het projectgebied (Bron: Geopunt Vlaanderen).

1.2.2 Historische beschrijving van het projectgebied

Op basis van de beschikbare geraadpleegde historische kaarten kan het landgebruik binnen het projectgebied gedocumenteerd worden. Op de Kabinetskaart van Ferraris (1771-1778; fig. 1.16 en fig. 1.17) is vast te stellen dat het projectgebied gekarteerd staat als verschillende akkers omzoomd door hagen in een zone met lage densiteit aan bebouwing. Ten zuidoosten van het projectgebied staan enkele structuren weergegeven. De huidige Broekstraat en Vijverstraat zijn reeds aanwezig. Het westen van de kaart wordt gekenmerkt door een uitgestrekt beemdenlandschap gelegen in de Dermervallei. De "*Swert Water*" stroomt ten noorden van het projectgebied. De 19de-eeuwse Atlas der Buurtwegen (1841; fig. 1.18), de kaart van Vandermaelen (1846-1854; fig. 1.19) en de kadasterkaart van Popp (1842-1879; fig. 1.20) tonen een gelijkaardig beeld. Er zijn echter geen structuren meer te bespeuren binnen de grenzen van het projectgebied. Het uitgesproken reliëf van de omgeving wordt duidelijk weergegeven op de kaart van Vandermaelen. Hier worden zowel de "*Blaesberg*" als de "*Langenberg*" aangeduid. Op een topografische kaart uit 1996 (fig. 1.21) is te zien hoe de bebouwing aan de Broekstraat sterk is toegenomen. Het projectgebied zelf blijft echter onbebouwd. De beschikbare online te raadplegen luchtfoto's (1971; fig. 1.22, 2000; fig. 1.23 en 2012; fig. 1.24) geven een verdere evolutie weer van de bebouwing binnen de grenzen van het projectgebied. Een luchtfoto uit 1971 toont aan dat het projectgebied deels braakliggend is en deels ingenomen wordt door akkers. Op de luchtfoto uit 2000 is te zien dat in het westen en het zuiden van het projectgebied verschillende serres staan met centraal een rechthoekig waterbassin. Een luchtfoto uit 2012 geeft de situatie weer zoals het er vandaag de dag uitziet. Bijna het hele projectgebied wordt nu ingenomen door serres. Het bassin werd gedempt en verplaatst naar het noordoostelijke deel van het terrein.

Fig. 1.16: De Ferrariskaart (1771-1778) met aanduiding van het projectgebied (bron: www.geopunt.be).

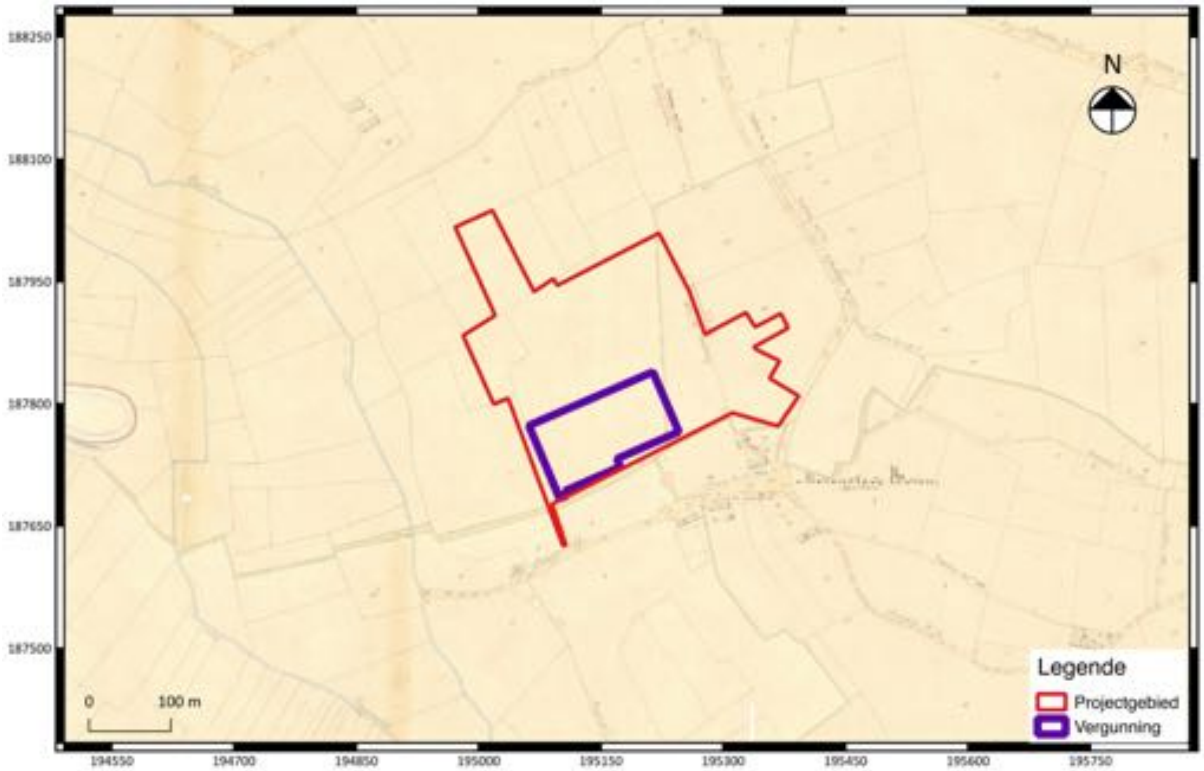

Fig. 1.17: De Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) met aanduiding van het projectgebied (bron: www.geopunt.be).

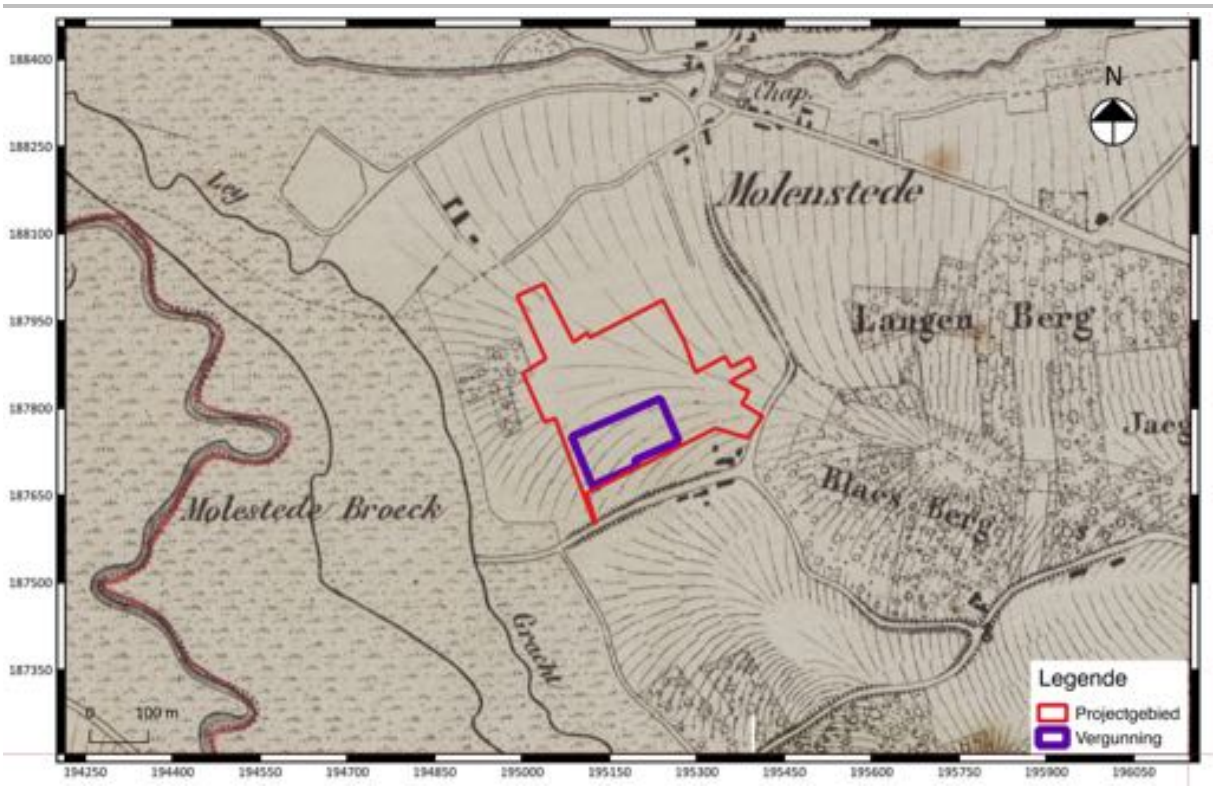

Fig. 1.18: De Vandermaelenkaart (1846-1854) met aanduiding van het projectgebied (www.geopunt.be)

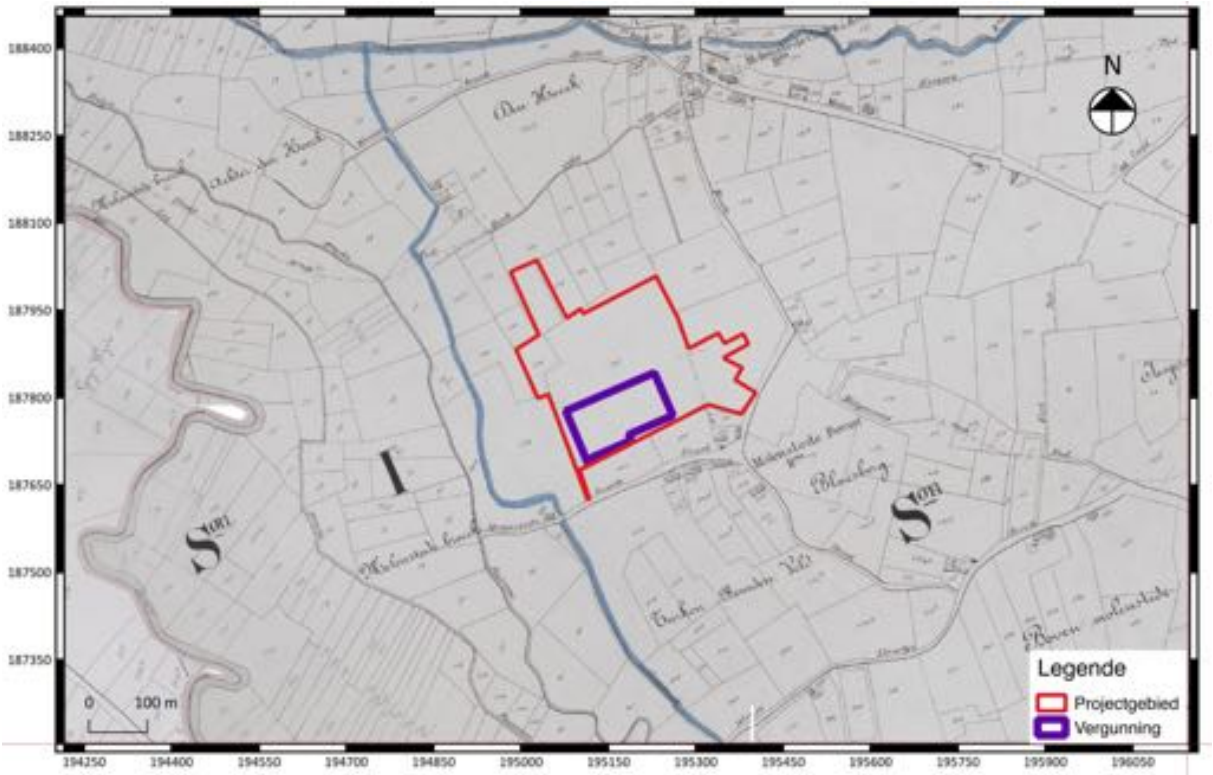

Fig. 1.19: De Popp-kaart (1842-1879) met aanduiding van het projectgebied (www.geopunt.be)

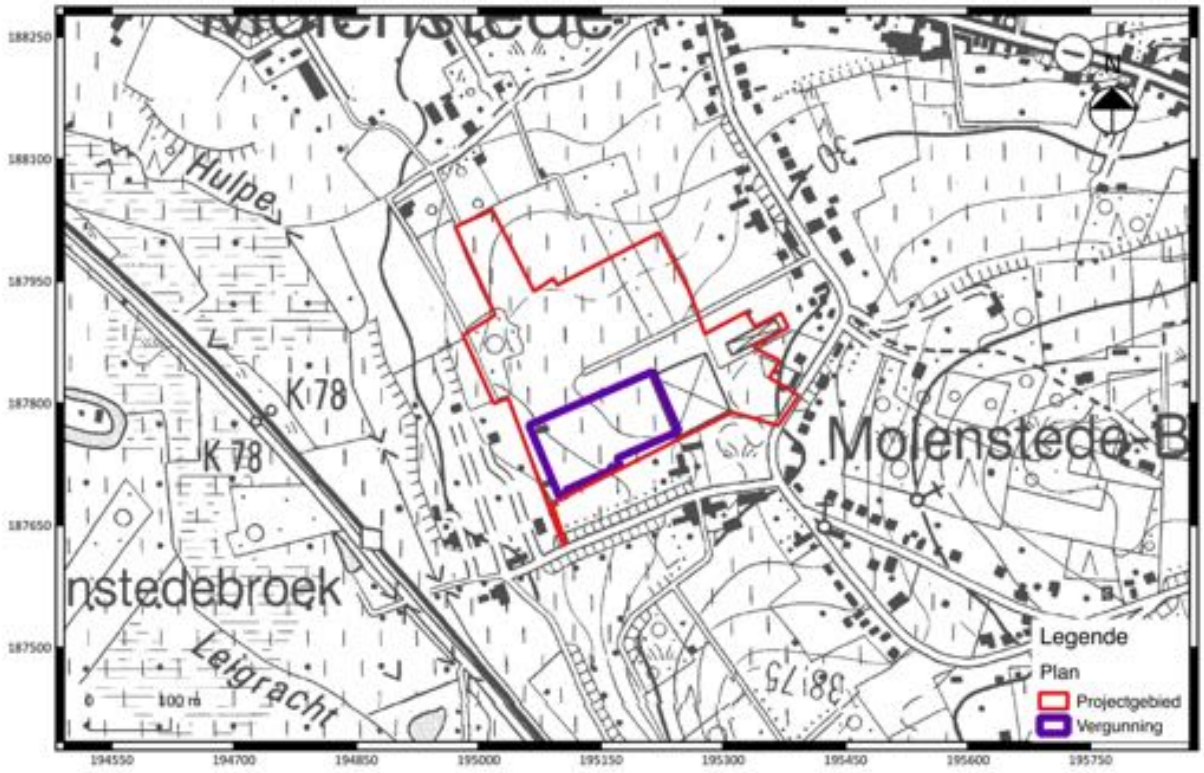

Fig. 1.20: Topografische kaart uit 1996 met aanduiding van het projectgebied (www.cartesius.be).

Fig. 1.21: Luchtfoto uit 1971 met aanduiding van het projectgebied[6].

[6] Onderliggende kaartlaag: © Geopunt (AGIV).

Fig. 1.22: Luchtfoto uit 2000 met aanduiding van het projectgebied[7].

Fig. 1.23: Luchtfoto uit 2012 met aanduiding van het projectgebied[8].

[7] Onderliggende kaartlaag: © Geopunt (AGIV).

1.2.3 Archeologisch kader van het projectgebied

In de databank van de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) zijn binnen een straal van 1 km rondom het projectgebied slechts een gering aantal archeologische vindplaatsen en vondstmeldingen opgenomen (fig. 1.24). Deze bevinden zich allemaal aan de andere oever van de Demer, ter hoogte van het centrum van Zichem.

Aan de hand van cartografisch onderzoek werd te Zichem de locatie van de 18de eeuwse pachthoeve de Toren/Craenenburg gekarteerd (CAI2005). Ter hoogte van de historische stadskern van Zichem, aangeduid als vastgestelde archeologische zone (CAI 140043), kon ook de locatie van het laatmiddeleeuws Oranjekasteel worden bepaald (CAI2478). Dit kasteel werd gebouwd door Godevaart van Vierson en bestond uit een rechthoekige constructie met een dubbele slotgracht. Rondom de historische stadskern werd aan de hand van historisch onderzoek het tracé van de oude vesten gereconstrueerd (CAI207109). Tenslotte wijst CAI-locatienummer 3300 op de opgraving van de laatmiddeleeuwse Maagdentoren. Rond deze militaire toren lag een diepe gracht van meer dan 1,8 m diep.

De topografische kaart met weergave van polygonen van landschappen en parken, beschermde stads- en dorpsgezichten, landschappen en monumenten volgens de inventarissen van Onroerend Erfgoed (fig. 1.25) toont binnen een straal van 1 km van het projectgebied verschillende culturele/landschappelijke waarden. Zo bevindt het projectgebied zich tussen de vallei van Zwart Water, Grote-, Kleine- en Middelbeek (R27001) en de Demervallei (R20064) zoals geïnventariseerd op de Landschapsatlas Onroerend Erfgoed. Ten oosten van het projectgebied zijn tenslotte ook twee parken gelokaliseerd, meer bepaald het park van de villa Jagersberg (ID 134483) en het park van het landhuis 't Zand (ID134480).

[8] Onderliggende kaartlaag: © Geopunt (AGIV).

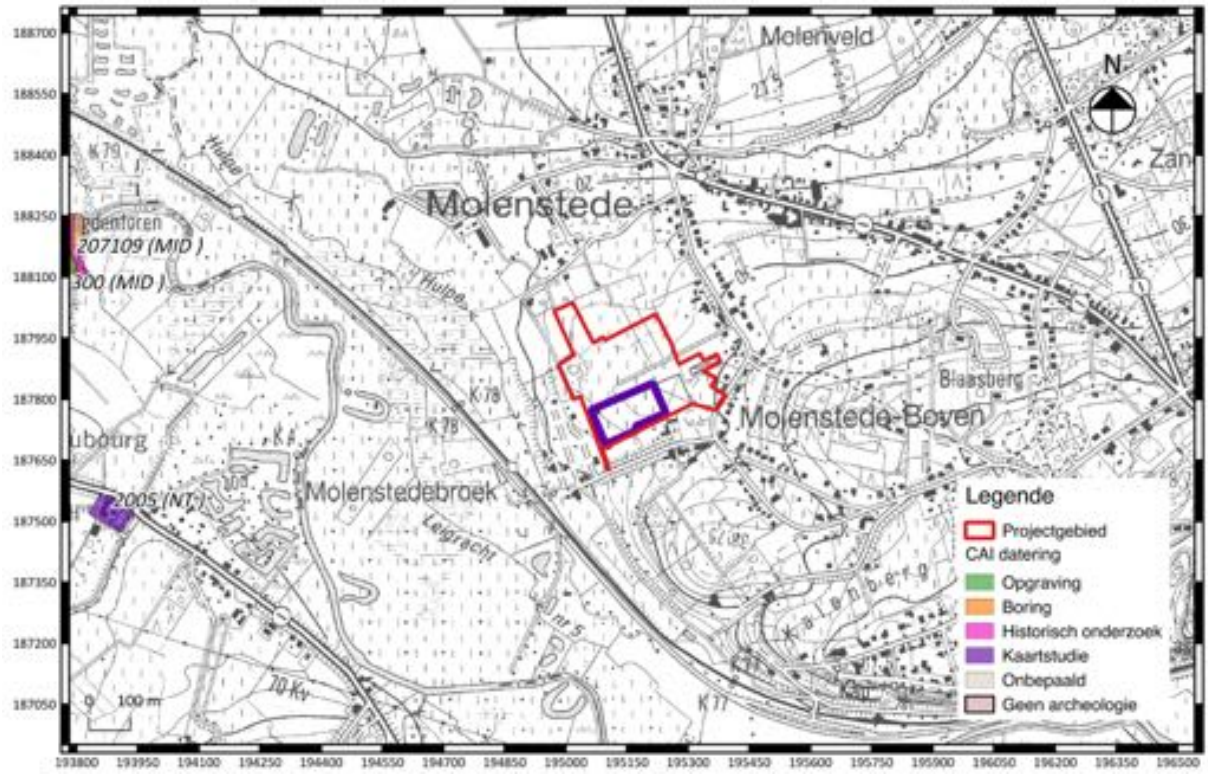

Fig. 1.24: Uittreksel uit de CAI met situering van het projectgebied[9].

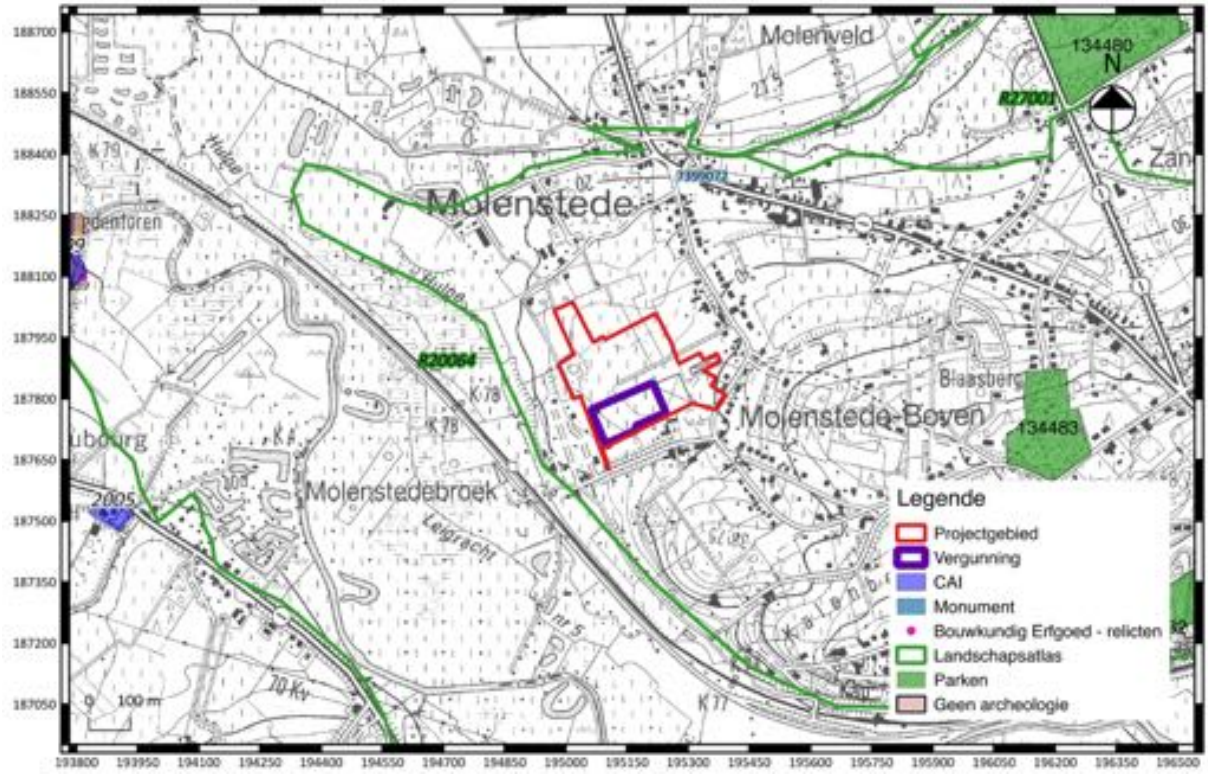

Fig. 1.25: Synthesekaart van culturele waarden met situering van het projectgebied[10].

[9] www.agiv.be
[10] www.agiv.be

1.2.4 Datering en interpretatie van het onderzochte gebied

Het projectgebied bevindt zich ten zuiden van het centrum van Molenstede in een zone met lage densiteit aan bebouwing. Het maakt deel uit van een landelijke regio waar nog maar weinig tot geen archeologische vondsten werden aangetroffen. Op basis van de resultaten van het uitgevoerde bureauonderzoek werd duidelijk dat het projectgebied landschappelijk zeer gunstig gelegen is. Het projectgebied betreft namelijk een redelijk vlak terrein, aan de voet van een heuvel die uitkijkt op de Demervallei. Hogere en droger gelegen zones in het landschap, in de nabijheid van een watertoevoer, werden in het verleden gezien als gunstige locaties voor de inplanting van een tijdelijke nederzetting.

Op basis van de resultaten van het uitgevoerde bureauonderzoek werd echter duidelijk dat er geen relevante archeologische relevante waarden worden bedreigd binnen de contouren van het projectgebied. Hoewel het projectgebied zelf landschappelijk zeer gunstig gelegen is voor antropogene occupaties in het verleden kon worden aangetoond dat de geplande werken geen bijkomende verstoringen op het bodemarchief zullen veroorzaken. De nieuwe serre zal grotendeels worden gebouwd op de locatie van de oude serre waarbij de paalfunderingen op dezelfde diepte worden aangelegd. De zone waar de werkzaamheden mogelijk wel het archeologisch vlak bereiken (nl. de zone van de geplande silo), bedraagt een zodanig klein gebied (36,08 m²) dat verder archeologisch onderzoek niet tot kenniswinst zal leiden. Bovendien werd het terrein begin jaren ’90 opgehoogd en genivelleerd toen de serres gebouwd werden, waardoor het aanwezige bodemarchief vermoedelijk dieper ligt dan de geplande bodemingrepen. Er dienen bijgevolg geen verdere archeologische onderzoeken voor dit projectgebied uitgevoerd worden.

1.2.5 Synthese

Op basis van de resultaten van het uitgevoerde bureauonderzoek werd duidelijk dat er geen relevante archeologische relevante waarden worden bedreigd binnen de contouren van het projectgebied. Hoewel het projectgebied zelf landschappelijk zeer gunstig gelegen is voor antropogene occupaties in het verleden kon worden aangetoond dat de geplande werken geen bijkomende verstoringen op het bodemarchief zullen veroorzaken. De nieuwe serre zal grotendeels worden gebouwd op de locatie van de oude serre waarbij de paalfunderingen op dezelfde diepte worden aangelegd. De zone waar de werkzaamheden mogelijk wel het archeologisch vlak bereiken (nl. de zone van de geplande silo), bedraagt een zodanig klein gebied (36,08 m²) dat verder archeologisch onderzoek niet tot kenniswinst zal leiden. Bovendien werd het terrein begin jaren ’90 opgehoogd en genivelleerd toen de serres gebouwd werden, waardoor het aanwezige bodemarchief vermoedelijk dieper ligt dan de geplande bodemingrepen. Er dienen bijgevolg geen verdere archeologische onderzoeken voor dit projectgebied uitgevoerd worden.

Bibliografie

Literatuur:

Baeyens L. 1975: *Bodemkaart van België; verklarende tekst bij het kaartblad Diest 76W*, Gent.

Websites (geraadpleegd op 04-03-2017)

https://cai.onroerenderfgoed.be

https://geo.onroerenderfgoed.be

www.cartesius.be

www.dov.vlaanderen.be

www.geopunt.be

www.kbr.be

https://www.google.be/maps

betonpad
4.5 m
nieuwe serre 13 120 m²
24 m
80 m
10 m
80 m
4.5 m
8 m
silo voor
stockage
plantresten

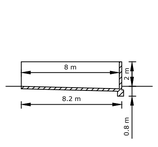
8 m
2 m
8.2 m
0.8 m

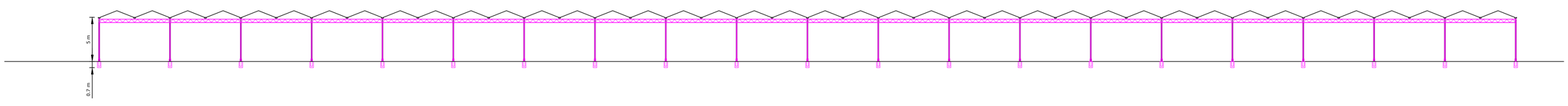
5 m
0.7 m